

วารสารสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
Journal of the National Research Council of Thailand

ปัจจัยเชิงเหตุและเชิงผลที่เกี่ยวกับพฤติกรรมตำรวจ
ในการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ

ANTECEDENTS AND CONSEQUENCES OF DISCIPLINARY
PRACTICES OF POLICE FATHERS TO SON

ทิพย์หม่อมพร เกษโกมล
Thipkhumporn Keskomon

ปราณี เสนีย์
Pranee Sane

ยุพิน เนียมแสง
Yupin Neamsang

วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
Police Nursing College

บทคัดย่อ

ปัญหาด้านความประพฤติ และการกระทำความผิดของเยาวชนชาย ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้เคารพกฎระเบียบและการพัฒนาด้านการเคารพกฎระเบียบ สำหรับเยาวชนควรเริ่มต้นที่ครอบครัว งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 4 ประการเพื่อ 1) ศึกษาจิตลักษณะ และสถานการณ์ของตำรวจที่ส่งผลต่อพฤติกรรมปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ 2) วิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลของปัจจัยเชิงเหตุทางจิตลักษณะ และสถานการณ์ที่มีต่อพฤติกรรมปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบและพฤติกรรมของบุตรชาย 3) ศึกษาพฤติกรรมปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ และสถานการณ์ของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุตรชาย และ 4) หา กลุ่มเสี่ยงและปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญ การสุ่มตัวอย่างใช้การแบ่งชั้นตามกำหนด (stratified quota random sampling) กลุ่มตัวอย่างเป็น ตำรวจเพศชาย 752 คน และบุตรชาย 752 คน รวม 752

กรอบครัว เครื่องมือเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่า (summated rating scales) แบบวัดของบิดามีพิสัยของค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.64 ถึง 0.92 และพิสัยของค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 6.89 ถึง 34.57 และแบบวัดของบุตร มีพิสัยของค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.76 ถึง 0.85 และพิสัยของค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 10.02 ถึง 31.47 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางและสองทาง (three-way and two-way analysis of variance) และเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe' 2) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) แบบเป็นขั้น (stepwise) 3) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิกอล (Canonical Correlation) และ 4) การวิเคราะห์เส้นทางอิทธิพล (path analysis) ด้วยโปรแกรม LISREL โดยวิเคราะห์ข้อมูลในกลุ่มรวมและ 12 กลุ่มย่อย ตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของบิดา และหาลักษณะบิดาที่เป็นกลุ่มเสี่ยงและปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญ ผลการศึกษาสรุปได้ 6 ประการคือ 1) จิตลักษณะเดิม 4 ประการ คือ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ทักษะคิดที่ดีต่อบุตร ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และความเครียดในการทำงาน สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบในกลุ่มรวมได้ ร้อยละ 20.3 - 30.8 การทำนายสูงสุด พบในกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศสัญญาบัตร ตัวแปรที่สำคัญได้แก่ ทักษะคิดที่ดีต่อบุตร และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน 2) สถานการณ์ในครอบครัวและสังคม 6 ประการ คือ ความสัมพันธ์ที่ดีกับภรรยา การได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรสให้อบรมบุตร ความใกล้ชิดบุตร การได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษ การได้รับการยอมรับทางสังคม และปทัสถานในการเคารพกฎระเบียบ สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบในกลุ่มรวมได้ ร้อยละ 34.7 - 54.4 การทำนายสูงสุด พบในกลุ่มบิดาอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 45 ปี ตัวแปรที่สำคัญได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรสให้อบรมบุตร ความใกล้ชิดบุตร และการได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษ 3) จิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ประการ คือ ความเชื่ออำนาจในตนในการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ ทักษะคิดที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ และทักษะคิดที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบ สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบในกลุ่มรวมได้ ร้อยละ 22.5 - 37.5 การทำนายสูงสุด พบในกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศสัญญาบัตร และกลุ่มบิดาที่บุตรกำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 เป็นตัวแปรที่สำคัญ 4) ตัวแปรทั้ง 3 กลุ่มดังกล่าวสามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ คือพฤติกรรมกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบใช้เหตุผล การเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกฎระเบียบและการปรับพฤติกรรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบในกลุ่มรวม และ/หรือกลุ่มย่อยได้ ร้อยละ 40.2 - 58.7 ตัวแปรที่สำคัญได้แก่ ทักษะคิดที่ดีต่อบุตร ความใกล้ชิดบุตร การได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษและทักษะคิดที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบ การทำนายสูงสุดร้อยละ 71.4 พบในกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศสัญญาบัตร 5) ตัวทำนาย 7 ตัว คือทักษะคิดที่ดีต่อบุตร การได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรส

ให้อบรมบุตร ความใกล้ชิดบุตร การได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษ ความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ ทักษะที่ดีต่อการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ และทักษะที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบ เป็นตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญของพฤติกรรมการปลุกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ ซึ่งพบผลทั้งทางตรงและทางอ้อม และ 6) ชุดตัวแปรพฤติกรรมการปลุกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ สามารถร่วมกันทำนายลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของบุตรชาย โดยกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศประทวน พบปริมาณการทำนายร้อยละ 25.9 และสัญญาณบัตร พบปริมาณการทำนายร้อยละ 41.2 กลุ่มบิดาที่ใกล้ชิดบุตรน้อย พบปริมาณการทำนายร้อยละ 15.8 และกลุ่มบิดาที่ใกล้ชิดบุตรมาก พบปริมาณการทำนายร้อยละ 34.5 กลุ่มเร่งด่วนที่ควรได้รับการพัฒนา คือกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศสัญญาณบัตร ซึ่งมีบุตรอายุมากกว่า 15 ปี และปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญ คือทักษะที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบ ทักษะที่ดีต่อการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ ความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ ทักษะที่ดีต่อบุตร ความใกล้ชิดบุตร การได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษ และการได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรสให้อบรมบุตร

ABSTRACT

Many criminal and behavioral problems of teenagers resulted from disciplinary practices. The research results showed that male teens had disciplinary problems more than female teens. However, developing teen discipline should start in the families. The purposes of this study were 1) to investigate psychological and situational factors on police fathers' disciplinary practices; 2) to examine the structural model of possible antecedents of their disciplinary practices; 3) to study the relationship between their disciplinary practices and their sons' psychological and behavioral characteristics; and 4) to pinpoint the certain group of police fathers who were urgently needed for training and the important antecedents of disciplinary practices of this group. Stratified quota random sampling was employed to obtain 752 families (752 police fathers and 752 sons). The questionnaires in this study were in terms of summated rating scales. For fathers' tests, range of reliability was from 0.64 to 0.92 and range of t-ratio was from 6.89 to 34.57. For sons' tests, range of reliability was from 0.76 to 0.85 and range of t-ratio was from 10.02 to 31.47. Four statistical approaches were employed to test 7 hypotheses: 1) Three - way and Two - way Analysis of Variance with Scheffe' post - hoc comparisons, 2) Stepwise Multiple Regression Analysis, 3) Canonical Correlation, and 4) Path Analysis using LISREL program. The data were analyzed both in the total samples and sub - samples categorized by their biosocial

background variables. Moreover, data were analyzed to identify police fathers who were at a risk in having less disciplinary practices. Results from this study were summarized into 6 important groups of findings as follows: 1) Four psychological characteristics, namely moral reasoning ability, favorable attitude towards the targeted son, future orientation and self - control, and job stress, could account for 20.3 percent - 30.8 percent of various paternal disciplinary practices, with the highest predictive percentage in the commissioned officers. The important predictors were favorable attitudes towards the targeted son, and future orientation and self - control. 2) Four familial and two social factors, namely good relationship with wife, spouse support in parenting duty, intimacy, ancestors' behavior traits, social acceptance, and disciplinary norm, could account for 34.7 percent - 54.4 percent of various parental disciplinary practices, with the highest predictive percentage in the younger father (≤ 45 years old). The important predictors were spouse support in parenting duty, intimacy, and ancestors' behavior traits. 3) Three psychological states, namely locus of control on disciplinary practices, favorable attitude towards disciplinary practices, and favorable attitude towards disciplinary behaviors, could account for 22.5 percent - 37.5 percent of various paternal disciplinary practices, with higher predictive percentages in the commissioned officers and in fathers groups with high school sons. The important predictors were all of them. 4) All three categories above could account for 40.2 percent - 58.7 percent of four paternal disciplinary practice behaviors, namely love - support and reason child - rearing practices, discipline - oriented role models, and behavior changing relevant to discipline. The important predictors were favorable attitudes towards the targeted son, intimacy, and ancestors' behavior traits, and favorable attitude towards disciplinary behavior. These variables could account for 71.4 percent for four paternal disciplinary practices in the commissioned officers. 5) Seven variables, namely, favorable attitudes towards the targeted son, spouse support in parenting duty, intimacy, ancestors' behavior traits, locus of control on disciplinary practices, favorable attitude towards disciplinary practices, and favorable attitude towards disciplinary behavior had both direct and indirect effects on parental disciplinary practice behavior. 6) Five paternal disciplinary practice behavior could account for 25.9 percent in non - commissioned officers, 41.2 percent in commissioned officers, 15.8 percent in less intimacy, and 34.5 percent in more intimacy of sons' psychological and behavioral characteristics. The urgent father group for disciplinary training was the commissioned officers with sons' age over 15. The important antecedents for this group were favorable attitude towards disciplinary behaviors, favorable attitude towards disciplinary practices, locus of control on disciplinary practices, favorable attitudes towards the targeted son, intimacy, ancestors' behavior traits, and spouse support in parenting duty.

คำนำ

ปัญหาด้านความประพฤติและการกระทำความผิดของเยาวชนชาย ส่วนหนึ่งเป็นผลมาจากการอบรมเลี้ยงดูบุตรให้เคารพกฎระเบียบ จากงานวิจัยพบว่าเยาวชนชายเป็นกลุ่มที่มีปัญหาด้านกฎระเบียบมากกว่าเยาวชนหญิง (Lickona, 1991 แปลโดย สวัสดิ์ ประทุมราช, 2545; Villers, 1997) ในอดีตได้ทำการศึกษาในมารดามากกว่าบิดา และส่งเสริมมารดาในเรื่องการอบรมเลี้ยงดูบุตร แต่ในมุมมองใหม่แสดงให้เห็นว่าบิดาสามารถช่วยมารดาในการอบรมเลี้ยงดูบุตร (Phisalaphone and Vanindananda, 1985) เพราะบิดามีอิทธิพลต่อวัยรุ่นมากกว่ามารดา ทั้งด้านความผิดปกติทางจิต (Phares and Compas, 1992) และความผิดปกติด้านความประพฤติ โดยเฉพาะพฤติกรรมต่อต้านสังคม (Wu and Kandal, 1995 อ้างถึงใน Sim, 2003) และงานวิจัยที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่าบิดามีบทบาทสำคัญในเรื่องพัฒนาการของบุตรชาย (Popenoe, 1996 อ้างถึงใน Ogletree, Jones and Coyl, 2002)

อาชีพตำรวจเกี่ยวข้องกับการออกคำสั่ง ควบคุม และลงโทษการกระทำความผิดของประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนและเยาวชนปฏิบัติตามกฎหมายและเป็นพลเมืองดี และตำรวจอาจจะเป็นตัวแบบที่ดีสำหรับครอบครัวและประชาชน ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงมุ่งศึกษาสาเหตุภายใน (จิตลักษณะ) และภายนอก (ครอบครัวและสังคม) เกี่ยวกับพฤติกรรมตำรวจในการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ ซึ่งส่งผลต่อบุตรชาย โดยมีวัตถุประสงค์ 4 ประการ เพื่อ 1) ศึกษาจิตลักษณะ และสถานการณ์ของตำรวจที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ 2) วิเคราะห์เส้นทางอิทธิพลของปัจจัยเชิงเหตุทางจิตลักษณะ และสถานการณ์ที่มีต่อพฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบและพฤติกรรมของบุตรชาย 3) ศึกษาพฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ และสถานการณ์ของตำรวจที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของบุตรชาย และ 4) หากกลุ่มเสี่ยงและปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญ

อุปกรณ์และวิธีการ

การวิจัยนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์เปรียบเทียบ (correlational - comparative study) โดยใช้กรอบแนวคิดของรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม (Interactionism Model) ตัวแปรสำคัญได้มาจากทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะ และมาจากการประมวลเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การสุ่มตัวอย่างใช้การแบ่งชั้นตามกำหนด โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นตำรวจเพศชายสังกัดของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีบุตรชายอย่างน้อย 1 คน อายุ 13-19 ปี ทั้งระดับชั้นยศสัญญาบัตรและประทวน จำนวน 752 คน และบุตรชาย จำนวน 752 คน รวมเป็น 752 ครอบครัว กลุ่มตัวอย่างบิดามีอายุโดยเฉลี่ย 45 ปี ส่วนใหญ่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 45 ปี คิดเป็นร้อยละ 50.4 และอยู่ใน

ระดับชั้นยศประทวน คิดเป็นร้อยละ 56.3 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 47.7 ภรรยาของตำรวจส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 36.4 สถานภาพการสมรสคู่ คิดเป็นร้อยละ 96.9 ภรรยาเป็นมารดาแท้ ๆ ของบุตรที่ให้ข้อมูล คิดเป็นร้อยละ 73.8 ภรรยาทำงานประจำ คิดเป็นร้อยละ 59.0 ครอบครัวมีรายได้เฉลี่ย 31,931 บาท/เดือน ส่วนใหญ่มีรายได้น้อยกว่าหรือเท่ากับ 31,931 บาท/เดือน คิดเป็นร้อยละ 54.4 บุตรมีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 ปี คิดเป็นร้อยละ 58.6 และกำลังเรียนอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ 58.1

ตัวแปรแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับบิดาและตัวแปรที่เกี่ยวกับบุตร ตัวแปรที่เกี่ยวกับบิดามี 5 กลุ่ม คือ กลุ่มแรก จิตลักษณะเดิม 4 ตัวแปร ได้แก่ การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม ทักษะที่ดีต่อบุตร ลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน และความเครียดในการทำงาน กลุ่มที่สอง สถานการณ์ในครอบครัวและสังคม 6 ตัวแปร ได้แก่ ความสัมพันธ์ที่ดีกับภริยา การได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรสให้อบรมบุตร ความใกล้ชิดบุตร การได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษ การได้รับการยอมรับทางสังคม และปทัสถานในการเคารพกฎระเบียบ กลุ่มที่สาม จิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตนในการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ ทักษะที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ และทักษะที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบ กลุ่มที่สี่ พฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชาย 5 ตัวแปร ได้แก่ พฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุน พฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบใช้เหตุผล พฤติกรรมการเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกฎระเบียบ พฤติกรรมการปรับพฤติกรรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ และพฤติกรรมการส่งเสริมสนับสนุนให้คนรอบข้างเคารพกฎระเบียบ และกลุ่มสุดท้าย ตัวแปรชีวสังคมและภูมิหลัง สำหรับตัวแปรที่เกี่ยวกับบุตรเป็นตัวแปรที่เป็นผลมาจากพฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายของบิดาให้เคารพกฎระเบียบ มี 5 ตัวแปร ได้แก่ ทักษะที่ดีต่อการเคารพกฎระเบียบ พฤติกรรมเคารพกฎระเบียบ พฤติกรรมทำตนให้เป็นที่น่าคบหา พฤติกรรมเสริมสร้างเพื่อน และพฤติกรรมป้องกันเพื่อนจากสิ่งไม่ดี

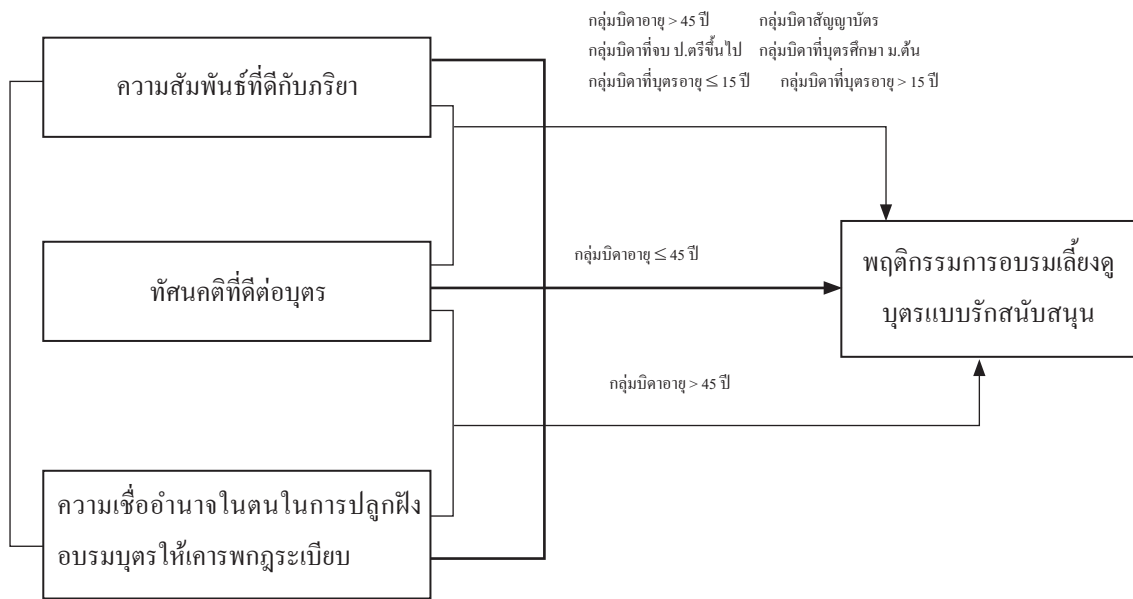
เครื่องมือวัดตัวแปรเป็นแบบมาตรประเมินรวมค่าแบบวัดของบิดา มีพิสัยของค่าความเชื่อมั่น (reliability) อยู่ระหว่าง 0.64 ถึง 0.92 และพิสัยของค่าอำนาจจำแนก (t - ratio) อยู่ระหว่าง 6.89 ถึง 34.57 และแบบวัดของบุตร มีพิสัยของค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.76 ถึง 0.85 และพิสัยของค่าอำนาจจำแนก (t - ratio) อยู่ระหว่าง 10.02 ถึง 31.47

สมมติฐานในการวิจัยนี้มี 7 ข้อ ตั้งจากรูปแบบทฤษฎีปฏิสัมพันธ์นิยม ตลอดจนผลการวิจัยจากในประเทศและต่างประเทศ สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐานมี 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบสามทางและสองทาง เมื่อพบว่าค่าปฏิสัมพันธ์ของตัวแปร มีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการเปรียบเทียบรายคู่โดยวิธีการของ Scheffe' 2) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้น (stepwise) 3) การวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์คาโนนิกอล และ 4) การวิเคราะห์

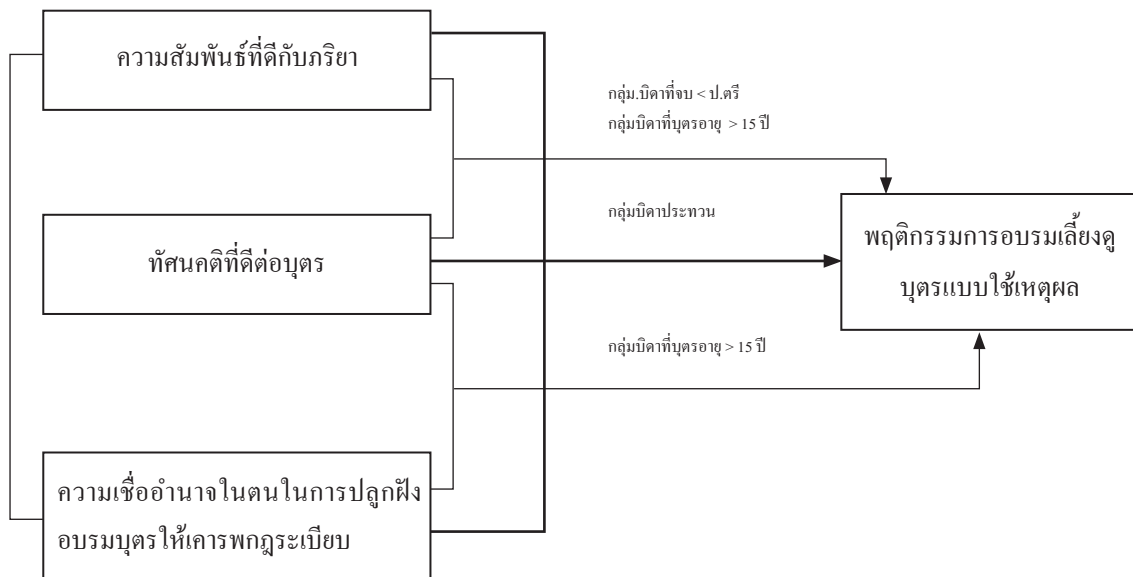
เส้นทางอิทธิพล (path analysis) ด้วยโปรแกรม LISREL การวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำทั้งในกลุ่มรวม และกลุ่มย่อย ซึ่งแบ่งตามลักษณะชีวสังคมและภูมิหลังของบิดา จำนวน 12 กลุ่มย่อย และวิเคราะห์ลักษณะบิดาที่เป็นกลุ่มเสี่ยง และปัจจัยเชิงเหตุที่สำคัญ

ผลการศึกษา

สมมติฐานที่ 1 “บิดาที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับภริยาสูง มีทัศนคติที่ดีต่อบุตรมาก และมีความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมากกว่าบิดาที่มีลักษณะตรงข้าม” ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มบิดาที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับภริยาสูง มีทัศนคติที่ดีต่อบุตรมาก และมีความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุนมากกว่าบิดาที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับภริยาต่ำ มีทัศนคติที่ดีต่อบุตรน้อย และมีความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบน้อย พบในกลุ่มบิดาที่มีอายุน้อยกว่า หรือเท่ากับ 45 ปี 2) กลุ่มบิดาที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อภริยาสูง และมีทัศนคติที่ดีต่อบุตรมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุนมากกว่าผู้ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับภริยาต่ำ และมีทัศนคติที่ดีต่อบุตรน้อย พบในกลุ่มบิดาที่มีอายุมากกว่า 45 ปี ระดับชั้นยศสัญญาบัตร จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป บุตรอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 ปี บุตรอายุมากกว่า 15 ปี และบุตรกำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 3) กลุ่มบิดาที่มีทัศนคติที่ดีต่อบุตรมาก และมีความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรัก สนับสนุน มากกว่าบิดาที่มีทัศนคติที่ดีต่อบุตรน้อย และมีความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบน้อย พบในกลุ่มบิดาที่มีอายุมากกว่า 45 ปี 4) กลุ่มบิดาที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับภริยาสูง มีทัศนคติที่ดีต่อบุตรมาก และมีความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบใช้เหตุผลมากกว่าผู้ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับภริยาต่ำ มีทัศนคติที่ดีต่อบุตรน้อย และมีความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบน้อย พบในกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศประทวน 5) กลุ่มบิดาที่มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อภริยาสูง และมีทัศนคติที่ดีต่อบุตรมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบใช้เหตุผล มากกว่าผู้ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับภริยาต่ำ และมีทัศนคติที่ดีต่อบุตรน้อย พบในกลุ่มบิดาที่จบการศึกษาต่ำกว่าระดับปริญญาตรี และบุตรอายุมากกว่า 15 ปี 6) กลุ่มบิดาที่มีทัศนคติที่ดีต่อบุตรมาก และมีความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าบิดาที่มีทัศนคติที่ดีต่อบุตรน้อย และมีความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบน้อย พบในกลุ่มบิดาที่บุตรอายุมากกว่า 15 ปี ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานที่ 1 สรุปดังภาพที่ 1 และ 2

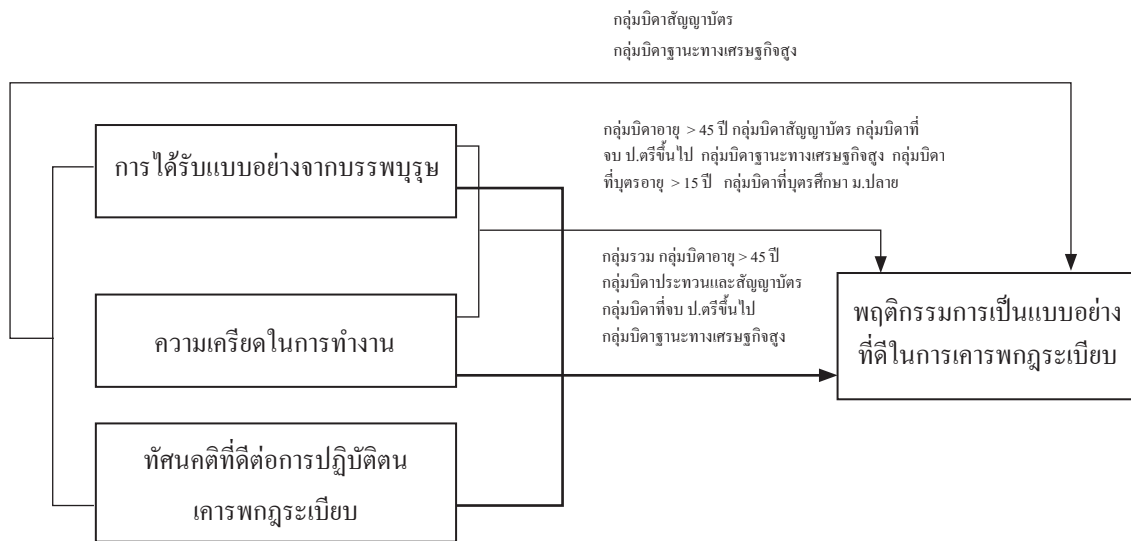

ภาพที่ 1. ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานที่ 1 (1)

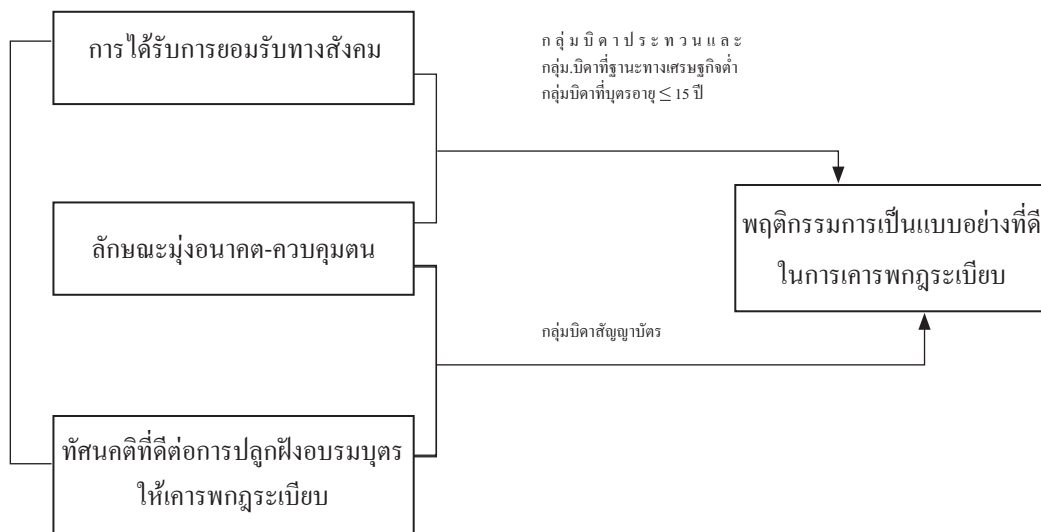

ภาพที่ 2. ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานที่ 1 (2)

สมมติฐานที่ 2 “บิดาที่ได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษมากมีความเครียดในการทำงานน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบมากพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน และบิดาที่ได้รับการยอมรับทางสังคมมาก มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตร ให้เคารพกฎระเบียบมากพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน เป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกฎระเบียบมากกว่าบิดาที่มีลักษณะตรงข้าม” ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มบิดาที่ได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษมากมีความเครียดในการทำงานน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกฎระเบียบมากกว่าผู้ที่ได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษน้อยมีความเครียดในการทำงานมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบน้อย พบในกลุ่มรวมและกลุ่มบิดาที่มีอายุมากกว่า 45 ปี ระดับชั้นยศประทวน และสัญญาบัตรจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และฐานะทางเศรษฐกิจสูง 2) กลุ่มบิดาที่ได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษมากและมีความเครียดในการทำงานน้อย เป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกฎระเบียบมากกว่าผู้ที่ได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษน้อย และมีการทำงานมาก พบในกลุ่มบิดาที่มีอายุมากกว่า 45 ปี ระดับชั้นยศสัญญาบัตรจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ฐานะทางเศรษฐกิจสูง บุตรอายุมากกว่า 15 ปี และบุตรกำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 3) กลุ่มบิดาที่ได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกฎระเบียบมากกว่าผู้ที่ได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบน้อย พบในกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศสัญญาบัตร และฐานะทางเศรษฐกิจสูง 4) กลุ่มบิดาที่ได้รับการยอมรับทางสังคมมาก และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมาก เป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกฎระเบียบมากกว่าบิดาที่ได้รับการยอมรับทางสังคมน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนน้อย พบในกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศทั้งประทวนและสัญญาบัตร ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ และบุตรอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 ปี 5) กลุ่มบิดาที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้ที่มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกฎระเบียบ มากกว่าผู้ที่มีการปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกฎระเบียบมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบน้อย พบในกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศสัญญาบัตร ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานที่ 2 สรุปดังภาพที่ 3 และ 4

ภาพที่ 3. สรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานที่ 2 (1)

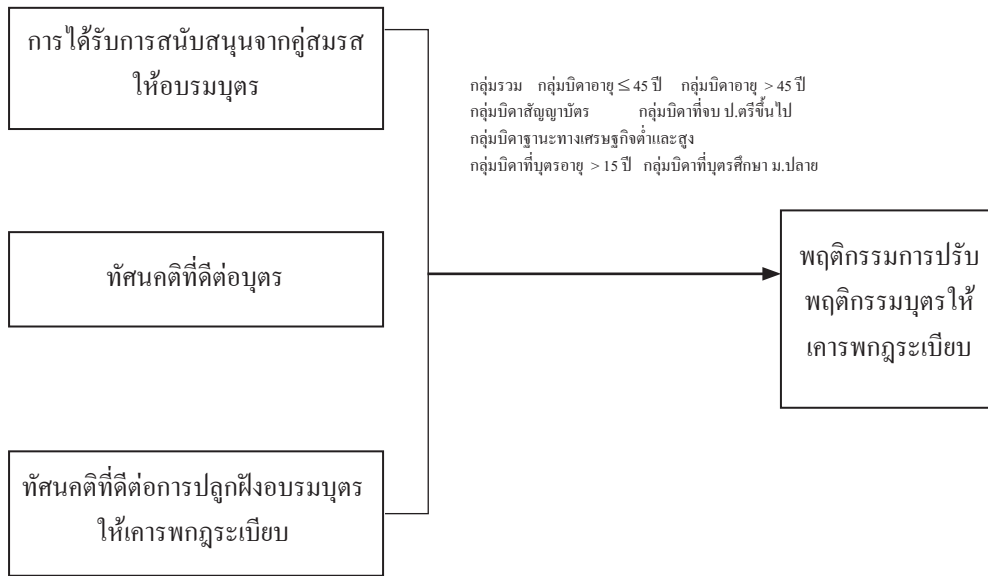

ภาพที่ 4. สรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานที่ 2 (2)

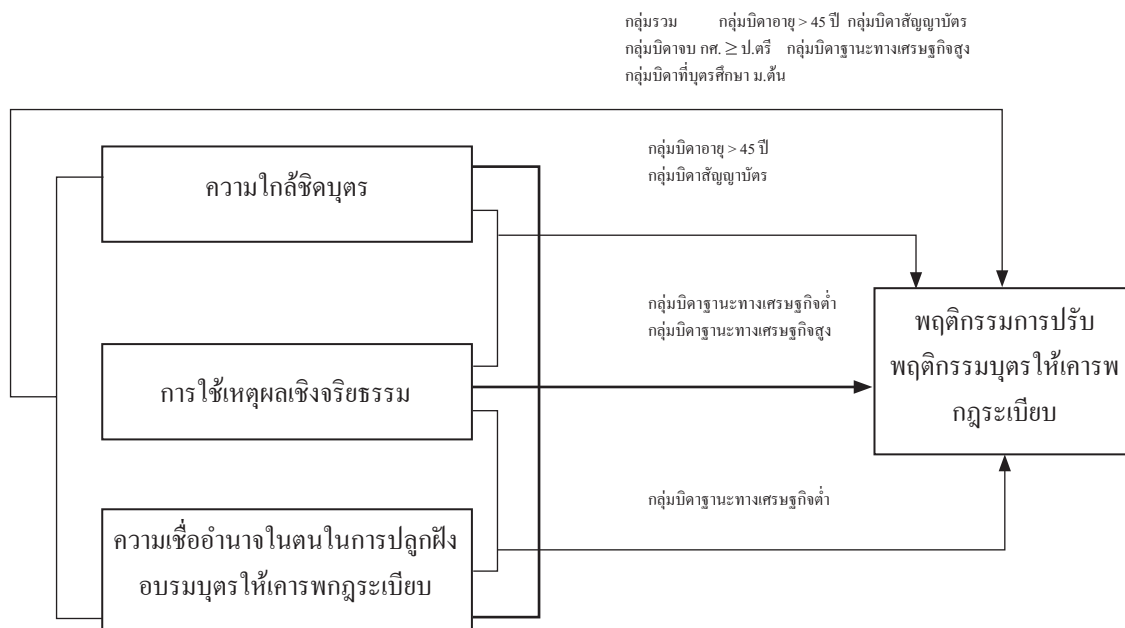
สมมติฐานที่ 3 “บิดาที่ได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรสให้อบรมบุตรมาก มีทัศนคติที่ดีต่อบุตรมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้ลดการจ้างเด็กมากพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน และบิดาที่มีความใกล้ชิดบุตรมาก มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมาก และมีความเชื่ออำนาจใจตนในการปลูกฝังอบรมบุตรให้ลดการจ้างเด็กมากพร้อมกันทั้ง 3 ด้าน เป็นผู้ที่มีการปรับพฤติกรรมบุตรให้ลดการจ้างเด็กมากกว่าบิดาที่มีลักษณะตรงข้าม” ผลการศึกษาพบว่า 1) กลุ่มบิดา

ที่ได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรสให้อบรมบุตรมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้
เคารพกฎระเบียบมากเป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปรับพฤติกรรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ มากกว่าบิดา
ที่ได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรสในการอบรมบุตรน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตร
ให้เคารพกฎระเบียบน้อย พบในกลุ่มรวมและกลุ่มบิดาที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 45 ปี อายุมากกว่า
45 ปี ระดับชั้นยศสัญญาบัตรจบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำและสูง
บุตรอายุมากกว่า 15 ปี และบุตรกำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย 2) กลุ่มบิดาที่มีความ
ใกล้ชิดบุตรมาก มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมาก และมีความเชื่ออำนาจในตนในการปลูกฝังอบรม
บุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปรับพฤติกรรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ
มากกว่าผู้ที่มีความใกล้ชิดบุตรน้อย มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมน้อย และมีความเชื่ออำนาจในตน
ในการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบน้อย พบในกลุ่มบิดาที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำและสูง
3) กลุ่มบิดาที่มีความใกล้ชิดบุตรมาก และมีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรม
การปรับพฤติกรรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมากกว่าผู้ที่มีความใกล้ชิดบุตรน้อย และมีการใช้เหตุผล
เชิงจริยธรรมน้อย พบในกลุ่มบิดาที่มีอายุมากกว่า 45 ปี และระดับชั้นยศสัญญาบัตร 4) กลุ่มบิดาที่มี
การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมาก และมีความเชื่ออำนาจในตนในการเคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้ที่มี
พฤติกรรมการปรับพฤติกรรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมากกว่าผู้ที่มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมน้อย
และมีความเชื่ออำนาจในตนในการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบน้อย พบในกลุ่มบิดาที่มี
ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ 5) กลุ่มบิดาที่มีความใกล้ชิดบุตรมาก และมีความเชื่ออำนาจในตนในการ
ปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรมการปรับพฤติกรรมบุตรให้เคารพ
กฎระเบียบมากกว่าผู้ที่มีความใกล้ชิดบุตรน้อย และมีความเชื่อในการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพ
กฎระเบียบน้อย พบในกลุ่มรวมและกลุ่มบิดาที่มีอายุมากกว่า 45 ปี ระดับชั้นยศสัญญาบัตร
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป และบุตรกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษา
ตอนต้น ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานที่ 3 สรุปดังภาพที่ 5 และ 6

สมมติฐานที่ 4 “บิดาที่มีปทัสถานในการเคารพกฎระเบียบมาก มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุม
ตนมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรม
การส่งเสริมสนับสนุนให้คนรอบข้างเคารพกฎระเบียบมากกว่าบิดาที่มีลักษณะตรงข้าม” ผลการ
ศึกษาพบว่า 1) กลุ่มบิดาที่มีปทัสถานในการเคารพกฎระเบียบมาก มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุม
ตนมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้ที่มีพฤติกรรม
การส่งเสริมสนับสนุนให้คนรอบข้างเคารพกฎระเบียบมากกว่าผู้ที่มีปทัสถานในการเคารพกฎระเบียบ
น้อย มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพ
กฎระเบียบน้อย ผลเช่นนี้ปรากฏในกลุ่มรวมและกลุ่มบิดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป
ฐานะทางเศรษฐกิจสูง บุตรอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 ปี และบุตรกำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น 2) กลุ่มบิดาที่มีปทัสถานในการเคารพกฎระเบียบมาก และมีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุม

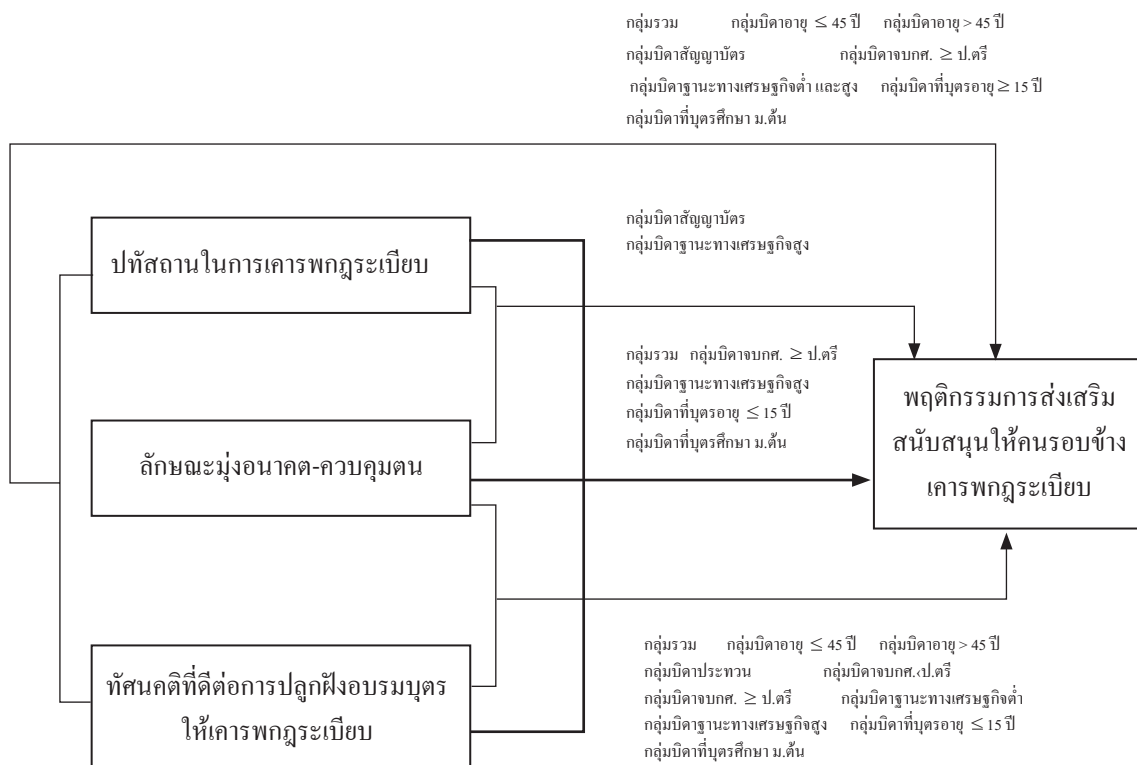
ภาพที่ 5. ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานที่ 3 (1)

ภาพที่ 6. ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานที่ 3 (2)

คนมาก เป็นผู้ที่มีการส่งเสริมสนับสนุนให้คนรอบข้างเคารพกฎระเบียบมากกว่าผู้ที่มี
ปทัสถานในการเคารพกฎระเบียบน้อย และมีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนน้อย พบในกลุ่มบิดาที่มี
ระดับชั้นยศสัญญาบัตร และฐานะทางเศรษฐกิจสูง 3) กลุ่มบิดาที่มีปทัสถานในการเคารพกฎระเบียบ
มาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้ที่มีการส่งเสริม
สนับสนุนให้คนรอบข้างเคารพกฎระเบียบมากกว่าผู้ที่มีปทัสถานในการเคารพ
กฎระเบียบน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบน้อย พบในกลุ่มรวม
และกลุ่มบิดาที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 45 ปี และอายุมากกว่า 45 ปี ระดับชั้นยศสัญญาบัตร
จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำและสูง บุตรอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 15 ปี
และบุตรกำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น 4) กลุ่มบิดาที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุม
ตนมาก และมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้ที่มีการส่งเสริม
สนับสนุนให้คนรอบข้างเคารพกฎระเบียบมากกว่าผู้ที่มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุม
ตนน้อย และมีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบน้อย พบในกลุ่มรวมและ
กลุ่มบิดาที่มีอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 45 ปี และอายุมากกว่า 45 ปี ระดับชั้นยศประทวน จบการศึกษา
ต่ำกว่าระดับปริญญาตรีและระดับปริญญาตรีขึ้นไป ฐานะทางเศรษฐกิจต่ำและสูง บุตรอายุน้อยกว่า
หรือเท่ากับ 15 ปี และบุตรกำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ
สมมติฐานที่ 4 สรุปดังภาพที่ 7

สมมติฐานที่ 5 “จิตลักษณะเดิมของบิดา 4 ตัวแปร สถานการณ์ 6 ตัวแปร และจิตลักษณะตาม
สถานการณ์ 3 ตัวแปร ร่วมกันทำนายพฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ
5 ตัวแปร ได้มากกว่า เมื่อทำนายด้วยจิตลักษณะหรือสถานการณ์ชุดใดชุดหนึ่ง อย่างน้อยร้อยละ 10”
ผลการศึกษาพบว่า 1) พฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุน ในกลุ่มรวมตัวทำนาย
ทั้ง 13 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุนได้มากกว่าตัวทำนาย
อื่นคือ ร้อยละ 47.3 ซึ่งมากกว่าการทำนายจากชุดที่สอง ที่มีร้อยละในการทำนายสูงที่สุดในกลุ่ม
เท่ากับร้อยละ 12.6 2) พฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบใช้เหตุผล ในกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศ
สัญญาบัตรตัวทำนายทั้ง 13 ตัวแปร สามารถทำนายพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบใช้เหตุผล
ได้มากกว่าตัวทำนายชุดอื่นคือ ร้อยละ 68.0 ซึ่งมากกว่าการทำนายจากชุดที่สอง ที่มีร้อยละ
ในการทำนายสูงที่สุดในกลุ่มเท่ากับ ร้อยละ 17.2 ในกลุ่มบิดาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป
ตัวทำนายทั้ง 13 ตัวแปรสามารถทำนายพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบใช้เหตุผลได้มากกว่า
ตัวทำนายชุดอื่นคือ ร้อยละ 52.9 ซึ่งมากกว่าการทำนายจากชุดที่สอง ที่มีร้อยละในการทำนายสูงที่สุด
ในกลุ่มเท่ากับ ร้อยละ 10.1 และในกลุ่มบิดาที่มีบุตรอายุมากกว่า 15 ปี ตัวทำนายทั้ง 13 ตัวแปร
สามารถทำนายพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบใช้เหตุผลได้มากกว่าตัวทำนายชุดอื่นคือ ร้อยละ
43.1 ซึ่งมากกว่าการทำนายจากชุดที่สอง ที่มีร้อยละในการทำนายสูงที่สุดในกลุ่มเท่ากับร้อยละ 10.2
3) พฤติกรรมการเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกฎระเบียบ ในกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศสัญญาบัตร

ภาพที่ 7. สรุปผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสมมติฐานที่ 4

ตัวทำนายทั้ง 13 ตัวแปรสามารถทำนายพฤติกรรมการเป็นแบบอย่างที่ดีในการดูแลภาวะเบียดได้มากกว่าตัวทำนายชุดอื่นคือ ร้อยละ 49.8 ซึ่งมากกว่าการทำนายจากชุดที่สอง ที่มีร้อยละในการทำนายสูงที่สุดในกลุ่มเท่ากับร้อยละ 11.4 4) พฤติกรรมการปรับพฤติกรรมบุตรให้ดูแลภาวะเบียดในกลุ่มบิตาที่มีระดับชั้นยศสัญญาบัตร ตัวทำนายทั้ง 13 ตัวแปรสามารถทำนายพฤติกรรมปรับพฤติกรรมบุตรให้ดูแลภาวะเบียดได้มากกว่าตัวทำนายชุดอื่นคือ ร้อยละ 71.4 ซึ่งมากกว่าการทำนายจากชุดที่สอง ที่มีร้อยละในการทำนายสูงที่สุดในกลุ่มเท่ากับร้อยละ 23.4 5) พฤติกรรมการส่งเสริมสนับสนุนให้ครอบครัวดูแลภาวะเบียด ตัวทำนายทั้ง 13 ตัวแปรในชุดที่ 4 ไม่สามารถทำนายพฤติกรรมปรับพฤติกรรมบุตรให้ดูแลภาวะเบียดได้มากกว่าตัวทำนายชุดอื่นตามเกณฑ์ที่กำหนดทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยทั้ง 12 กลุ่ม

สมมติฐานที่ 6 “จิตลักษณะเดิมของบิดา 4 ตัวแปร สถานการณ์ 6 ตัวแปร และจิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ตัวแปร ส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้ดูแลภาวะเบียด 5 ตัวแปร และจิตลักษณะเดิม และสถานการณ์ ส่งผลทางอ้อมต่อพฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้ดูแลภาวะเบียด 5 ตัวแปร โดยผ่านจิตลักษณะตามสถานการณ์” ผลการศึกษาพบว่า โมเดลเชิง

สาเหตุสามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของพฤติกรรมกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรักสนับสนุน พฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบใช้เหตุผล พฤติกรรมการเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพ กฎระเบียบ พฤติกรรมการปรับพฤติกรรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ พฤติกรรมการส่งเสริมสนับสนุน ให้คนรอบข้างเคารพกฎระเบียบ ความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพ กฎระเบียบ ทักษะที่ดีต่อการปลุกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ และทักษะที่ดีต่อการ ปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบได้ร้อยละ 82, 69, 60, 59, 61, 81, 92 และ 84 ตามลำดับ ผลการวิจัย ในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่าตัวแปรจิตลักษณะเดิม ได้แก่ ทักษะที่ดีต่อบุตร ตัวแปรสถานการณ์ ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรสให้อบรมบุตร ความใกล้ชิดบุตร และการได้รับแบบอย่างจาก บรรพบุรุษ ตัวแปรจิตลักษณะตามสถานการณ์ ได้แก่ ความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตร ให้เคารพกฎระเบียบ ทักษะที่ดีต่อการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ และทักษะที่ดีต่อ การปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบ เป็นตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญของพฤติกรรมกรรมการปลุกฝังอบรมบุตรชาย ให้เคารพกฎระเบียบ ซึ่งพบผลทั้งทางตรงและทางอ้อม

สมมติฐานที่ 7 “พฤติกรรมกรรมการปลุกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ 5 ตัวแปร ร่วมกัน อธิบายจิตและพฤติกรรมของบุตรชายพร้อมกันทั้ง 5 ตัวแปร ได้ทั้งในกลุ่มรวมและกลุ่มย่อยที่มี ลักษณะตรงข้าม” ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์คาโนนิคอลในกลุ่มบิคารวมปรากฏว่า 1) ชุดตัวแปร พฤติกรรมการปลุกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ มีความสัมพันธ์ทางบวกกับชุดตัวแปรจิต และพฤติกรรมของบุตรชาย ปริมาณการทำนายในกลุ่มรวมเท่ากับร้อยละ 22.3 ตัวแปรพฤติกรรม การปลุกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ สามารถทำนายชุดตัวแปรจิตและพฤติกรรมของ บุตรชายในกลุ่มบิคาที่มีระดับชั้นยศสัญญาบัตรได้มากที่สุดคือ ร้อยละ 41.2 รองลงมาคือ กลุ่มบิคา ที่ใกล้ชิดบุตรมาก ร้อยละ 34.5 กลุ่มบิคาที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีขึ้นไป ร้อยละ 30.4 เรียงลำดับจนถึงกลุ่มที่ทำนายได้น้อยที่สุดคือ กลุ่มบิคาที่ใกล้ชิดบุตรน้อย ร้อยละ 15.8 และ 2) ชุดตัวแปรพฤติกรรมกรรมการปลุกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ สามารถทำนายชุดตัวแปรจิต และพฤติกรรมของบุตรชายได้แตกต่างกันตามเกณฑ์ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10 โดยพบผลระหว่างกลุ่มบิคา ที่มีระดับชั้นยศประทวนและสัญญาบัตร และกลุ่มบิคาที่ใกล้ชิดบุตรน้อยและมาก ปริมาณการทำนาย แตกต่างกัน ร้อยละ 15.3 และ 18.7 ตามลำดับ

อภิปรายและวิจารณ์

จากผลการศึกษาพบว่า

1. กลุ่มบิคาที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับภริยาสูง มีทักษะที่ดีต่อบุตรมาก มีความเชื่ออำนาจ ในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตร แบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลมากกว่าบิคาที่มีความสัมพันธ์ที่ดีกับภริยาต่ำ มีทักษะที่ดีต่อ

บุตรน้อย มีความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของดวงเดือน พันธุนาวิน และงามตา วนินทานนท์ (2536) และจุจเดือน พันธุนาวิน และอัมพร ม้าคะนอง (2547)

2. กลุ่มบิดาที่ได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษมาก มีความเครียดในการทำงานน้อย มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบมาก ได้รับการยอมรับทางสังคมมาก มีลักษณะมุ่งอนาคตควบคุมตนมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้มีพฤติกรรม การเป็นแบบอย่างที่ดีในการเคารพกฎระเบียบ มากกว่าบิดาที่ได้รับแบบอย่างที่ดีจากบรรพบุรุษน้อย มีความเครียดในการทำงานมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบน้อย ได้รับการยอมรับทางสังคมน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนน้อย มีทัศนคติที่ดีต่อการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิภาพร โชติสุขเสนห์ (2545), Pinderhughes, Dodge, Bates, Pettit, and Zelli (2000), แสงอรุณ ธรรมเจริญ และลินดา สุวรรณดี (2547), ลินดา สุวรรณดี (2543) และชวนชัย เชื้อสาธุชน (2545)

3. กลุ่มบิดาที่ได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรสให้อบรมบุตรมาก มีทัศนคติที่ดีต่อบุตรมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก มีความใกล้ชิดบุตรมาก การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมมาก มีความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมการปรับพฤติกรรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ มากกว่าผู้ที่ได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรสให้อบรมบุตรน้อย มีทัศนคติที่ดีต่อบุตรน้อย มีทัศนคติที่ดีต่อการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบน้อย มีความใกล้ชิดบุตรน้อย การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมน้อย มีความเชื่ออำนาจในตนในการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ วรวรรณ อัสวกุล และคณะ (2546), ทิพย์สุดา จันทร์แจ่มหล้า (2544), จุจเดือน พันธุนาวิน (2546), งามตา วนินทานนท์ (2536) และจุจเดือน พันธุนาวิน และอัมพร ม้าคะนอง (2547)

4. กลุ่มบิดาที่มีปทัสถานในการเคารพกฎระเบียบมาก มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนมาก มีทัศนคติที่ดีต่อการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบมาก เป็นผู้มีพฤติกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้คนรอบข้างเคารพกฎระเบียบ มากกว่าผู้ที่มีปทัสถานในการเคารพกฎระเบียบน้อย มีลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตนน้อย มีทัศนคติที่ดีต่อการปลุกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบน้อย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลินดา สุวรรณดี (2543), นิภาพร โชติสุขเสนห์ (2545) และจุจเดือน พันธุนาวิน (2546)

ข้อเสนอแนะ

ประการแรก ควรทำวิจัยเชิงทดลองพัฒนาบิดาที่มีระดับชั้นยศัญญาบัตรให้มีพฤติกรรม การปลุกฝังอบรมบุตรชายมากขึ้น ประการที่สอง ควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อยืนยันข้อมูล

จากแหล่งอื่น เช่น ภริยาหรือบุตรให้ข้อมูลเกี่ยวกับบิดา หรือเพื่อนให้ข้อมูลเกี่ยวกับบุตร เป็นต้น หรือการใช้วิธีการสังเกต การสัมภาษณ์ ในการเก็บรวบรวมข้อมูลร่วมกับการใช้แบบสอบถาม และ ประการที่สาม กลุ่มที่พบเปอร์เซ็นต์การทำนายต่ำ ควรเพิ่มตัวแปรทางด้านการมีแบบอย่างที่ดี ในการดูแลบุตรจากเพื่อนและหัวหน้า

การนำไปใช้ประโยชน์

ประการแรก การพัฒนากลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศสัญญาบัตรที่มีบุตรอายุมากกว่า 15 ปี โดยพัฒนาใน 7 ด้าน ได้แก่ 1) การส่งเสริมให้บิดามีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติตน เคารพกฎระเบียบ 2) การส่งเสริมให้บิดามีทัศนคติที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ 3) การพัฒนาความเชื่ออำนาจในตนในการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ 4) การส่งเสริมให้บิดามีทัศนคติที่ดีต่อบุตร 5) การเพิ่มเวลาในการอยู่และทำกิจกรรมร่วมกันกับบุตร 6) การส่งเสริมการนำแบบอย่างที่ดีจากครอบครัวของบิดามาใช้ในการอบรมเลี้ยงดูบุตร และ 7) การส่งเสริมให้คู่สมรสเลี้ยงดูและอบรมบุตรร่วมกัน ประการที่สอง การจัดให้มีการฝึกอบรมในเรื่องการสร้างครอบครัวที่อบอุ่น และประการที่สาม การจัดให้มีการฝึกอบรมแก่ข้าราชการตำรวจทั้งหมด เพื่อเตรียมพร้อมในการเป็นบิดาที่มีความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุตรได้อย่างถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

สรุป

ผลจากการศึกษานี้สรุปได้ 6 ประการ 1) จิตลักษณะเดิม 4 ประการ สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 20.3-30.8 การทำนายสูงสุดพบในกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศสัญญาบัตร ตัวแปรที่สำคัญในกลุ่มนี้ได้แก่ ทัศนคติที่ดีต่อบุตร และลักษณะมุ่งอนาคต-ควบคุมตน 2) สถานการณ์ในครอบครัวและสังคมรวม 6 ประการ สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 34.7-54.4 โดยการทำนายสูงสุดพบในกลุ่มบิดาอายุน้อยกว่าหรือเท่ากับ 45 ปี ตัวแปรที่สำคัญในกลุ่มนี้ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรสให้อบรมบุตร ความใกล้ชิดบุตร และการได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษ 3) จิตลักษณะตามสถานการณ์ 3 ประการ สามารถร่วมกันทำนายความแปรปรวนของพฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบในกลุ่มรวมได้ร้อยละ 22.5-37.5 โดยการทำนายสูงสุดพบในกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศสัญญาบัตร และกลุ่มบิดาที่บุตรกำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ตัวแปรทั้ง 3 ตัวเป็นตัวแปรที่สำคัญในกลุ่มนี้ 4) ตัวแปรทั้ง 13 ตัวแปร สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบได้ 4 ตัว คือพฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบรัก

สนับสนุน พฤติกรรมการอบรมเลี้ยงดูบุตรแบบใช้เหตุผล พฤติกรรมการเป็นแบบอย่างที่ดีในการ
เคารพกฎระเบียบ และพฤติกรรมการปรับพฤติกรรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบในกลุ่มรวม และ/หรือ
กลุ่มย่อยได้ร้อยละ 40.2-58.7 ตัวแปรที่สำคัญในกลุ่มนี้ได้แก่ ทักษะที่ดีต่อบุตร ความใกล้ชิดบุตร
การได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษ และทักษะที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบ ส่วนกลุ่มย่อย
ที่พบการทำนายสูงสุดร้อยละ 71.4 พบในกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศสัญญาบัตร 5) ตัวทำนายรวม
7 ตัว คือทักษะที่ดีต่อบุตร การได้รับการสนับสนุนจากคู่สมรสให้อบรมบุตร ความใกล้ชิดบุตร
การได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษ ความเชื่ออำนาจในตนในการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพ
กฎระเบียบ ทักษะที่ดีต่อการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ และทักษะที่ดีต่อการ
ปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบ เป็นตัวแปรเชิงเหตุที่สำคัญของพฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้
เคารพกฎระเบียบ พบผลทั้งทางตรงและทางอ้อม และ 6) ผลการเปรียบเทียบปริมาณการทำนาย
ลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของบุตรชาย ด้วยชุดตัวแปรพฤติกรรมการปลูกฝังอบรมบุตรชายให้
เคารพกฎระเบียบ ระหว่างกลุ่มบิดาที่มีลักษณะตรงกันข้าม ปรากฏว่าชุดตัวแปรพฤติกรรมการปลูกฝัง
อบรมบุตรชายให้เคารพกฎระเบียบ สามารถร่วมกันทำนายลักษณะทางจิตและพฤติกรรมของบุตรชาย
โดยกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศประทวน พบปริมาณการทำนายร้อยละ 25.9 และสัญญาบัตร พบปริมาณ
การทำนายร้อยละ 41.2 และกลุ่มบิดาที่ใกล้ชิดบุตรน้อย พบปริมาณการทำนายร้อยละ 15.8 และ
กลุ่มบิดาที่ใกล้ชิดบุตรมาก พบปริมาณการทำนายร้อยละ 34.5 และกลุ่มเร่งด่วนที่สุดที่ได้รับการ
พัฒนาคือกลุ่มบิดาที่มีระดับชั้นยศสัญญาบัตร ซึ่งมีบุตรอายุมากกว่า 15 ปี และพบว่าปัจจัยเชิงเหตุ
ที่สำคัญสำหรับกลุ่มบิดาเหล่านี้คือ ทักษะที่ดีต่อการปฏิบัติตนเคารพกฎระเบียบ ทักษะที่ดีต่อการ
ปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพกฎระเบียบ ความเชื่ออำนาจในตนในการปลูกฝังอบรมบุตรให้เคารพ
กฎระเบียบ ทักษะที่ดีต่อบุตร ความใกล้ชิดบุตร การได้รับแบบอย่างจากบรรพบุรุษ และการได้รับ
การสนับสนุนจากคู่สมรสให้อบรมบุตร

คำขอบคุณ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยประเภทการวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย
จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.) ประจำปี 2548-2549 ทั้งนี้ขอขอบคุณ วช.
ศาสตราจารย์ดวงเดือน พันธุมนาวิน ผู้อำนวยการโครงการวิจัยแม่บท: การวิจัยและพัฒนา
ระบบพฤติกรรมไทย พลตำรวจตรี สันชัย วสุนทรรา ผู้บังคับการวิทยาลัยพยาบาลตำรวจ
และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่ได้ให้การสนับสนุนการดำเนินการวิจัยตั้งแต่เริ่มต้น โครงการจนสำเร็จลุล่วง
ลงได้ด้วยดี

เอกสารอ้างอิง

1. งามตา วนินทานนท์. 2536. ลักษณะทางพุทธศาสนาและพฤติกรรมศาสตร์ของบิดามารดาที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู. รายงานวิจัยฉบับที่ 50 สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
2. ชวนชัย เชื้อสาธุชน. 2545. ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมประหยัดทรัพย์ากรของอาจารย์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏ. วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์ ระบบพฤติกรรมไทย 1(1): 67-94.
3. คุณเดือน พันธมนาวิน และอัมพร ม้าคนอง. 2547. ปัจจัยเชิงเหตุและผลของพฤติกรรม การพัฒนานักเรียนของครูคณิตศาสตร์ในระดับมัธยมศึกษา. โครงการวิจัยแม่บท: การวิจัย และพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
4. คุณเดือน พันธมนาวิน. 2546. จิตลักษณะที่สำคัญตามทฤษฎีต้นไม้อัจฉริยะธรรมที่เกี่ยวข้องกับทัศนคติ และพฤติกรรมการสนับสนุนทางสังคมของหัวหน้า. วารสารพฤติกรรมศาสตร์ ระบบพฤติกรรมไทย. 1(2): 136-163.
6. ดวงเดือน พันธมนาวิน และงามตา วนินทานนท์. 2536. ลักษณะทางจิตและพฤติกรรม ของนักเรียนวัยรุ่นที่อยู่ในสถานะเสี่ยงในครอบครัวและทางป้องกัน รายงานการวิจัยสำนักงาน คณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
7. นิภาพร โชติสุขเสนห์. 2545. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมทางท่องเที่ยวเชิง อนุรักษ์ของนักศึกษามหาวิทยาลัย วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม) สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
8. ลินดา สุวรรณดี. 2543. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการลดปริมาณขยะของ นักเรียนในโรงเรียนที่เข้าร่วมโครงการรุ่งอรุณ วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สถาบัน บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
9. วรวรรณ อัสวกุล. 2546. ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวกับพฤติกรรมของมารดาในการดูแล ทัศนสุขภาพแก่บุตรก่อนวัยเรียน. โครงการวิจัยแม่บท: การวิจัยและพัฒนาระบบ พฤติกรรมไทย สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
10. สวัสดิ์ ประทุมราช. 2545. การให้การศึกษาเพื่อสร้างอัตลักษณ์ แปลจาก Educating for Character: How Our Schools Can Teach Respect and Responsibility by Thomus Lickona โครงการวิจัยแม่บท: การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย กองส่งเสริมการวิจัย สำนักงาน คณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ กรุงเทพมหานคร: บริษัท ประชาอุทิศการพิมพ์ จำกัด

11. แสงอรุณ ธรรมเจริญ และลินดา สุวรรณดี. 2547. ตัวบ่งชี้ทางจิตสังคมของพฤติกรรมจริยธรรมของวัยรุ่นในเขตที่มีแหล่งช่วยอยู่ในระดับต่างกัน. วารสารจิตพฤติกรรมศาสตร์: ระบบพฤติกรรมไทย 1(1): 41-66.
12. Ogletree, M.D., Jones, R.M., and Coyl, D.D. 2002. Fathers and their adolescent sons: Pubertal development and paternal involvement. *Journal of Adolescent Research* 17(4): 418-424.
13. Phares, V. and Compas, B.E. 1992. The role of fathers in child and adolescent psychopathology: Make room for Daddy. *Psychological Bulletin* 111(3):387-412.
14. Phisalaphong, W. and Vanindananda, N. 1985. "Father's role in child rearing practices" In Suvannathat, C., Bhanthumnavin, D., Bhuapirom, L., and Keats, D.M. (editors). Handbook of Asian Child Development and Child Rearing Practices. Bangkok: Srinakharinwirot University, Prasanmitr. Chapter 19.
15. Pinderhughes, E.E., Dodge, K.A., Bates, J. E. *et al.* 2000. Discipline responses influences of parents' socioeconomic status, ethnicity, beliefs about parenting, stress, and cognitive-emotional processes. *Journal of Family Psychology* 14(3): 380-400.
16. Sim, T.N. 2003. The father-adolescent relationship in the context of the mother-adolescent relationship: exploring moderating linkages in a late-adolescent sample in Singapore. *Journal of Adolescent Research* 18(4): 383-404.
17. Villers, W. L. 1997. Spare the rod and spoil the child ? The effects of parental punitives on moral development of college students. URL: www.mwsc.edu/psychology/research/psy302/spring97/wendy_villers.html [2004, August 1]